

فضیلت نکاح

در سنن ابن ماجه از حضرت عبد الله بن مسعود رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود:

«يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ! مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ، فَلْيَتَزَوَّجْ؛ فَإِنَّهُ أَغْضُ لِلْبَصْرِ، وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ؛ فَعَلَيْهِ
بِالصُّومِ؛ فَإِنَّهُ لَهُ وَجَاءٌ»

(رواه بخاری)

ترجمه: ای گروه جوانان! کسانی که توانایی جماع و نکاح را دارد، باید ازدواج نماید؛ زیرا ازدواج پوشاننده چشم و نگهدارنده شرمگاه (از زنا) می باشد و کسی که توانایی آن را ندارد، باید روزه بگیرد؛ زیرا روزه او را باز دارنده از شهوت است.

مفهوم حدیث:

خطاب این حدیث در مورد جوانانی است که قدرت جماع در وجودشان موجود باشد؛ زیرا اکثراً در آن‌ها قوت خواهشات جماع بیشتر می باشد. بر عکس، کسانی که به سن پیری رسیده اند، در آن‌ها قوت خواهشات جماع موجود نبوده، چون آن‌ها عاجز از جماع می باشند. پس کسانی که از جماع عاجز اند، برای آن‌ها روزه گرفتن جهت قطع شهوتشان ضرور نمی باشد؛ زیرا آن‌ها شهوتی ندارند. پس معنی استطاعت در حدیث فوق تنها مکلفیت‌های زنان، شوهر و نفقه بدون قدرت بر جماع نبوده؛ بلکه کلمه "الباءة" تفسیر به توانایی جماع و نفقه و اسباب نکاح گردیده است.

ای مسلمانان! در این حدیث قانون و علاج مهمی در حیات انسان‌ها وجود دارد؛ پس قاعده استطاعت یک اصل مهم در حیات مسلمین می باشد. چنانچه یک مسلمان توان این را داشته باشد که ازدواج نموده و در زندگی مثل پدری که دارای فامل بوده، سرپرستی نماید، پسران خود را تعلیم و تربیه نموده و بالای‌شان انفاق نماید و امور دین و دنیای‌شان را برای‌شان بیاموراند که این یک تهداب مهم و طبیعی در زندگی هر مسلمان می باشد.

دوستان گرامی! چیزی که ما ذکر نمودیم، "استطاعت" بود. زمانی که اسلام عزیز بالای مردم در زیر سایه خلافت تطبیق و درست عملی می‌گردید، چنانچه تاریخ شاهد این موضوع بوده، که خلیفه عمر بن عبد العزیز مال‌های صدقات را برای فقراء، حاجت‌مندان و کسانی که قصد ازدواج را داشت، می‌گذاشت، اما مال‌ها چنانچه آورده شده بود، در آن جا باقی می‌ماند؛ زیرا امت در مورد آن چه نزد خود داشتند، به آن اکتفاء می‌نمودند.